

Замислите да сте мала, суверена нација која располаже неким ресурсима (нафтом, минералима, плодним равницама), која је живела на тој територији вековима, за то време консолидовала јединствену националну и политичку културу која се одређивала у једној сасвим пристojној, ни бољој ни горој од других, парламентарној демократији. Немате у изгледу ратове са суседима, грађанске револуције, нити сецесионистичке кризе – само хоћете да живите и зарађујете од свог рада и богатстава која вам стоје на располагању. Која би земља, глобално гледано, прва могла да вам се нађе на путу и властитим „националним интересима“ помутити ваше планове, уништи вашу земљу и подрије ваш несавршени, али колико-толико правичан политички систем? *Глобално гледано*, једина држава која има техничке и финансијске могућности да од планете направи своје двориште, истовремено и држава која је у протеклих педесетак година имала највећи број војних, обавештајних и политичких интервенција ван своје територије јесу – САД.

Заиста не морате бити острашћени антиглобалиста, комуниста, верски фундаменталиста, нити комбинација свега наведеног, па да вам ово буде јасно. „Највећа претња миру, слободи и демократији“ природно ће бити земља која се уплитала у највише неправедних и крвавих ратова, свргнула највећи број њој неподобних режима (без обзира на народну, тј. демократску подршку у земљи) и слободе лишила највећи број држава широм планете. При томе је упорно заобилазила *демократске* институције попут Организације уједињених нација, газила (или одбијала да прихвати) низ докумената међународног права и најзад, непосредним и посредним деловањем лишила живота, имовине и/или достојанства стотине хиљада недужних људи. Ако причамо о било каквим *глобалним* проблемима, агресивна, превртљива и крајње лицемерна политика САД природно је место да се почне.

Некоме је ово очигледно и саморазумљиво, али не свима. Тако је група НВО и медија окупљених око „очувања тековина слободе и демократије“, наиме „Кућа слободе“ (*Freedom House*), Радио Слободна Европа, те мање познати (али именом ништа мање индикативни) Радио Слободна Азија, објавила пре недељу дана веома амбициозан и медијски пропраћен памфлет који се бави управо глобалним проблемом гушења демократских пракси глобалног опадања поверења у институције демократије, грађанских права и људских слобода. Њихово екстензивно истраживање овог „горућег проблема“, кондензовано на 12 страна извештаја насловљеног *Подривање демократије – Ауторитаристи 21. века*

, те пропраћено истоименим веб сајтом (
underminingdemocracy.org

) дошло је до закључка да су главни глобални кривци за ово невесело стање конкретних пет држава: Русија, Кина, Иран, Пакистан и Венецуела.

Изабране због свог „фундаменталног геополитичког значаја“, будући „интегрисане у веће економске, политичке и безбедносне мреже“, оне „остварују значајан регионални и глобални утицај“ и стога фигуришу као „осовинске државе новог ауторитаризма“. Оне не само да непосредно утичу на друге земље, оне су саме пример неслободних и ауторитарних режима. Оцена Ирана и Пакистана нас и неће превише изненадити – први је означен као носилац „јединствене ауторитарне политике вођене шиитским муслиманским свештенством“, а други као држава која се „клима од наслеђа војне управе и екстремистичких устанака“. Даље се, међутим, добија на креативном маху. Русијом, тако, управља „клика која своју клептократију прикрива противречном мешавином совјетске носталгије и десничарског национализма“. Каква реченица! Грех Кине је што је измислила (и „стандардизовала“) немогући спој који аутори памфлета зову „ауторитарни капитализам“, који, замислите, „користи вртоглави привредни раст“ да одржава властити политички систем?! А Венецуела, е њен проблем је што на власти има (изнова и изнова плебисцитом потврђеног) „латиноамеричког диктатора“ (
caudillo

) који, истина, не скида главе и не води ратове (попут пар њему суседних држава које нису ништа мање глобално утицајне, али се зато, изгледа, воде као узорне демократије), али се зато (какав кошмар!) „угледа на Фидела Кастра“ (чија Куба из неког разлога није на списку). Недостају само Белорусија и Северна Кореја и Бушова „осовина зла“ је спремна да се поново заврти!

Шта рећи о овој јефтиној пропагандној тиради, осим да у поређењу са њиховом большевички бескомпромисном красноречивошћу („клептократска клика“, „латиноамерички диктатор“, „ауторитарни капитализам“), Милошевићев РТС из 2000. године подсећа на „Хепи ТВ“? Које су границе лицемерја, које дозвољавају да неко без срама упире прстом на (осим у случају Пакистана) листом легитимно изабране представнике власти *туђих* држава и оптужује их да представљају „глобалну претњу за слободу и демократију“? И при томе не питају *откуд*

„екстремни устаници“ у Пакистану,
чије

се то трупе и војна техника гомилају на границама „ауторитарних“ и „националистичких“ Русије и Ирана,

чија

је империјалистичка и неоколонијална политика довела до масовне подршке латинским неосоцијалистима, односно за њеп

чијих

корпорација Кина развија свој окрутни капитализам?

Утеривање демократије

Пише: Никола Танасић
уторак, 09 јун 2009 21:16

Подривачи демократије су проказани и више им нема спаса. Након дванаест страна раскринкавања притајеног, „далеко више софистицираног“ ауторитаризма, грађани света ће се сигурно са гнушањем окренути од ових политичара које су до сада поштовали, презриво ће пљунути на недемократске праксе које им ове државе намећу, а затим ће, док се ови не уразуме, бојкотовати њихову нафту, плишане играчке и пистаће. И угледаће се на светионике демократије – Косово, Ирак и Авганистан. А ако не, има ко ће да их доведе у ред. Јер, са демократијом и слободом није се шалити. Глобално.